

Тема: НАУКА –
ПРОДУКТИВНА СИЛА
РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА

Наука – соціально-значуща сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення і систематизація об'єктивних знань про навколишній світ.

Поняття “наука” включає в себе як діяльність для одержання нового знання, так і її наслідки – суму набутих на даний момент наукових знань, що в сукупності створюють цілісну картину світу.

Поняття про науку є складним і багатогранним.

Тому науку можна розглядати як:

- специфічну форму суспільної свідомості, основу якої являє система знань;
- процес пізнання закономірностей об'єктивного світу;
- певний вид суспільного розподілу праці;
- один з важливих факторів суспільного розвитку;
- процес виробництва знань та їх використання.

Безпосередня мета науки – вивчення, пояснення і передбачення процесів і явищ дійсності, які являють собою предмет її дослідження.

Категорія (від грецького *kategoria*, що означає висловлювання, свідчення) являє собою загальне поняття, яке відображає найбільш суттєві властивості і відношення предметів, явищ об'єктивного світу (матерія, свідомість, час, простір, рух, якість, кількість, суперечність, необхідність, випадковість, зміст, форма, можливість, дійсність тощо).

Під **принципом** розуміють основне, вихідне положення якої-небудь теорії, вчення галузі науки.

Аксиома являє собою відправне (вихідне) положення чи твердження якої-небудь теорії, що лежить в основі доведення інших положень цієї теорії, у межах якої воно приймається без доведення.

Найважливішою складовою ланкою у системі наукових знань є наукові закони, що відображають найбільш суттєві, стійкі, такі що повторюються об'єктивні внутрішні зв'язки у природі, суспільстві та мисленні.

Під **теорією** розуміють вчення або сукупність узагальнених положень, які дають можливість пізнати існуючі процеси і явища, проаналізувати дію на них різних факторів і запропонувати рекомендації по застосуванню їх у практичній діяльності людей.

Гіпотеза – це науково обґрунтоване припущення, що висовується для пояснення якого-небудь процесу, яке після перевірки може виявитись дійсним або хибним.

Суспільні науки – сукупність наук, предметом дослідження яких є соціально-економічні, політехнічні та ідеологічні закономірності розвитку суспільства і суспільних відносин, а також духовна культура.

Природничі науки – сукупність наук, предметом дослідження яких є різні види матерії та форми їхнього руху, що виявляються в природі, їхні зв'язки й закономірності.

За характером досліджуваних об'єктів природничі науки поділяють на дві групи:

- вивчення форм руху неживої природи
- дослідження явищ життя

Технічні науки – науки, що вивчають та визначають закономірності розвитку техніки, способи найефективнішого її використання.

Фундаментальні дослідження спрямовані на пізнання законів, що управляють поведінкою і взаємодією базисних структур природи, суспільства чи мислення без конкретного їх використання.

Прикладні дослідження передбачають визначення можливостей для застосування результатів фундаментальних досліджень у процесі розв'язання пізнавальних і соціально-практичних проблем.

